

JAARVERSLAG 2014

REKENKAMERCOMMISSIE GEMEENTE OVERBETUWE

Rekenkamercommissie Overbetuwe, Juli 2015

*Samenstelling Rekenkamercommissie
(per 31 december 2014)*

Frits van Vugt (extern lid, voorzitter)
Jelly Smink (extern lid)
Ed Masselink (extern lid)
Richard Beune (raadslid)
Sanny Martijn (burgerlid, vanaf januari 2015 raadslid))

Secretaris/onderzoeker
Annette Corzilius

Secretariaat Rekenkamercommissie

Adres

Dorpsstraat 67/Postbus 11
6660 AA Elst

Telefoonnummer

0481-362545

Website

www.raadoverbetuwe.nl

Inhoud

Voorwoord.....	4
1.Inleiding.....	5
2.Samenstelling rekenkamercommissie.....	5
3.Wat hebben we gedaan in 2014?.....	6
4.Wat heeft het gekost?.....	8

VOORWOORD

In 2014 heeft de rekenkamercommissie twee rapporten uitgebracht die het nodige stof deden opwaaien.

Allereerst was dat het onderzoek naar de kostendekkendheid van de tarieven riool- en afvalstoffenheffing, een thema dat ook veel burgers bezig hield en aanleiding was voor een rechtszaak tegen de gemeente.

Daarnaast was 2014 het cruciale voorbereidingsjaar voor de transities in het sociaal domein. Op verzoek van de raad heeft de rekenkamercommissie de gang van zaken tot dan toe onderzocht, maar ook inzicht gegeven in de 'knoppen waar de raad aan kon draaien.'

Aangezien door de decentralisaties het belang van 'verbonden partijen' - waarin gemeenten samenwerken - steeds groter wordt, zowel beleidsmatig als financieel en qua uitvoering, is op verzoek van de raad een onderzoek naar de sturing en controle op verbonden partijen gestart. Presikhaaf, waar het nodige over te doen was, is daarbij als nader te onderzoeken casus gekozen. Dit onderzoek is in 2015 afgerond.

Al met al denkt de rekenkamercommissie onderwerpen bij de kop te hebben gepakt die er toe doen in Overbetuwe, waarbij de commissie inzichten aanreikt waarvan geleerd kan worden, en handvatten die gebruikt kunnen worden bij de verbetering van beleid en uitvoering.

Frits van Vugt
Voorzitter

1. INLEIDING

Missie en doelstellingen

De missie van de rekenkamercommissie luidt als volgt:

De gemeentelijke rekenkamercommissie Overbetuwe wil bijdragen aan het toetsen en verbeteren van de doelmatigheid, de doeltreffendheid en de rechtmatigheid van het door het gemeentebestuur gevoerde beleid en beheer.

Met haar onderzoeken wil de rekenkamercommissie de kaderstellende en controlerende functie van de gemeenteraad van Overbetuwe versterken. Zij richt zich daarbij in de eerste plaats op het evalueren van het gevoerde beleid. De rekenkamercommissie wil zichtbaar maken hoe publiek geld wordt besteed, of dit volgens de afgesproken regels geschiedt en of de voorgenomen doelstellingen van de gemeente ook daadwerkelijk worden bereikt.

Concreet wil de rekenkamercommissie Overbetuwe bijdragen aan:

- de doeltreffendheid van beleid en een doelmatige besteding van publieke middelen;
- de kwaliteit van het lokale openbaar bestuur;
- een goed functionerende lokale democratie;
- een transparant gemeentelijk functioneren en publieke verantwoording daarover.

Wil de rekenkamercommissie kunnen oordelen over het effectief, efficiënt en rechtmatig functioneren van de gemeente, dan kan dit alleen op basis van objectief feitenonderzoek. Deze objectiviteit vereist een hoge mate van onafhankelijkheid. De onafhankelijkheid is goed verankerd in de formele positie en bevoegdheden van de rekenkamercommissie.

2. SAMENSTELLING REKENKAMERCOMMISSIE

In de gemeente Overbetuwe is gekozen voor een rekenkamerfunctie als bedoeld in artikel 81, lid oa van de Gemeentewet. Dit houdt in dat de raad met regels bepaalt hoe de rekenkamerfunctie wordt uitgeoefend. De raad heeft op 27 mei 2008 de Verordening op de Rekenkamercommissie gemeente Overbetuwe 2008 vastgesteld. Hierin is bepaald dat er een gemeentelijke rekenkamercommissie is die uit vijf leden bestaat, drie externe leden en twee interne (raads)leden.

De benoemingstermijn van de twee externe leden, Jelly Smink en Ed Masselink loopt tot februari 2017.

Peter Houtsma (voorzitter) heeft de raad om ontslag verzocht op 31 maart 2014. De raad heeft Frits van Vugt op 15 april 2014 benoemd tot voorzitter.

De termijn van de door de raad benoemde raadsleden Michaël van den Boogaart en Hugo Besemer liep af aan het einde van de bestuursperiode op 26 maart 2014. De raad heeft op 15 april 2014 Richard Beune (raadslid) benoemd en Sanny Martijn (burgerlid, op 13 januari 2015 is Sanny Martijn door de raad benoemd als raadslid).

3. WAT HEBBEN WE GEDAAN IN 2014?

1. **Onderzoek kostendekkendheid tarieven riool- en afvalstoffenheffing gemeente Overbetuwe**

In het kader van het reguliere onderzoek naar de begroting/jaarstukken lichten wij er elk jaar één of enkele onderwerpen of thema's uit die wij expliciet onderzoeken. Voor de jaarstukken 2012 was besloten extra aandacht te besteden aan de kostendekkendheid van gemeentelijke tarieven. Dit onderwerp was aangedragen door een aantal fracties vanuit de gemeenteraad.. Door vertraging bij de oplevering van de jaarstukken 2012 (de discussie daarover is uitgebreid in de Auditcommissie besproken) was het niet mogelijk om binnen de door ons gehanteerde zorgvuldigheidsnormen, het onderzoek naar de jaarstukken 2012 uit te voeren. Wij hebben de raad daarover begin juni 2013 bericht. Vervolgens hebben wij ons separaat gericht op een verdiepend onderzoek naar de kostendekkendheid van de tarieven riool- en afvalstoffenheffing. Op 18 november 2013 hebben wij het concept-rapport van bevindingen voor een ambtelijke check op de volledigheid en juistheid van de daarin opgenomen feiten aangeboden. Het eindrapport is, inclusief een bestuurlijke reactie, op 17 maart 2014 aangeboden aan de raad en op 20 mei toegelicht in de Voorronde.

Op 17 juni 2014 heeft de raad de conclusies en aanbevelingen van het rapport overgenomen met uitzondering van de aanbeveling die betrekking had op het heroverwegen van de onttrekking uit 2011 en 2013.

2. **Onderzoek naar de decentralisaties jeugdzorg en Wmo/AWBZ**

Op 14 oktober 2014 heeft de rekenkamercommissie het rapport 'Zorgen om de dag van morgen?' aangeboden aan de raad.

Aan het onderzoek is een oriënterende fase vooraf gegaan waarbij inzicht is gekregen in de problematiek en de dynamiek van de transities jeugdzorg en Wmo/AWBZ (de 2 D's). Deze fase heeft geresulteerd in de onderzoeksopzet die de rekenkamercommissie op 10 juli 2014 heeft vastgesteld. Vervolgens is het verdiepende onderzoek na de zomervakantie gestart.

De hoofdvraag van het onderzoek was: *"In hoeverre is de gemeenteraad van Overbetuwe in staat (gesteld) om zijn kaderstellende en controlerende rol in lokaal en regionaal verband uit te oefenen ten aanzien van de decentralisaties van de jeugdzorg en de Wmo/AWBZ? En hoe kan deze rol in de toekomst versterkt worden?"*

Het onderzoek is bedoeld om de gemeenteraad meer inzicht te geven in hoe de voorbereiding op deze transities, inclusief de regionale samenwerking daarin, is verlopen, maar ook om de raad – op uitdrukkelijk verzoek – te informeren aan 'welke knoppen de raad kan draaien' bij de documenten die in het najaar 2014 ter besluitvorming voorlagen (beleidsplan sociaal domein, verordeningen, zorginkoop, begroting).

Op 25 november 2014 heeft de raad ingestemd met de conclusies en aanbevelingen uit het rapport.

In het verlengde van dit onderzoek was de rekenkamercommissie aanvankelijk van plan om een quick scan uit te voeren naar de implementatie van de 2 D's. Aangezien de periode van implementatie (eind 2014 / begin 2015) er hectisch verliep en er ook vanuit het Rijk instrumenten werden ingezet om na te gaan hoe de implementatie verliep is door de rekenkamercommissie er van afgezien deze quick scan verder uit te voeren. In plaats daarvan is begin 2015 bezien in hoeverre de transformatie-agenda werd ontwikkeld.

3.   *Onderzoek verbonden partijen, inclusief een verdieping naar de GR Presikhaaf*

De rekenkamercommissie ziet het belang van een goede aansturing en controle van verbonden partijen. Zij wil de raad ondersteunen bij de uitvoering van zijn kaderstellende en controlerende rol als het gaat om verbonden partijen. Tijdens de gesprekken in het voorjaar van 2014 met de raadsfracties over mogelijke onderzoeksonderwerpen noemden vrijwel alle raadsfracties het onderwerp verbonden partijen, meer specifiek de G.R. Presikhaaf Bedrijven. De rekenkamercommissie wilde met dit onderzoek de gemeenteraad een handreiking bieden bij de voorbereiding van nieuwe verbonden partijen en het verbeteren van de sturing op de huidige.

Er is veel rekenkameronderzoek verricht naar verbonden partijen vanuit het perspectief van de sturing en controle door de raad. De rekenkamercommissie heeft de conclusies en aanbevelingen uit deze onderzoeken geïnventariseerd en is nagegaan welke 'rode draden' daarin te herkennen zijn. Vervolgens is de rekenkamercommissie nagegaan op welke wijze binnen de gemeente Overbetuwe de kaderstelling en controle van de raad op verbonden partijen is vormgegeven. De rekenkamercommissie heeft een verdieping in het onderzoek aangebracht door van één verbonden partij, namelijk Presikhaaf Bedrijven, na te gaan hoe de kaderstelling en controle door de raad in de praktijk heeft plaatsgevonden.

Het onderzoek heeft voor een groot deel plaatsgevonden in 2014, maar is afgerond in 2015.

4.   *Vergaderingen van de rekenkamercommissie*

De rekenkamercommissie heeft 13 maal vergaderd in 2014. Daarnaast zijn verschillende bijeenkomsten van de raad, en Voorrondes, bijgewoond.

5.   *Overige activiteiten*

De rekenkamercommissie is lid van de landelijke verenging van rekenkamers en rekenkamercommissies (NVR). In 2014 zijn zowel de algemene ledenvergadering als het jaarcongres van de vereniging bezocht door de voorzitter en leden van de rekenkamercommissie. De rekenkamer is vertegenwoordigd in de gemeentelijke Auditcommissie, waarbij overleg met de accountant over de jaarlijkse boardletter en het controlerapport van bevindingen, naast afstemming van onderzoeken agendapunten zijn.

4. WAT HEEFT HET GEKOST?

Bedrijfsvoering

De rekenkamercommissie is in 2014 op inhuurbasis ondersteund door een secretaris/onderzoeker die zowel administratieve als onderzoekstaken heeft uitgevoerd. De feitelijke onderzoekswerkzaamheden zijn in 2014 voor een klein deel uitgevoerd door een externe onderzoeker (afronding onderzoek naar tarieven). De overige onderzoekswerkzaamheden zijn uitgevoerd door de voorzitter, leden en de secretaris/onderzoeker.

Financiële verantwoording 2014

In de begroting 2014 is voor de Rekenkamercommissie een (structureel voor deze bestuursperiode) budget opgenomen van € 45.000, -. Hierna is een overzicht van de kosten opgenomen.

Tabel: Overzicht uitgaven 2014

Kosten van onderzoek	19.700	
Vacatiegelden	10.459	
Ondersteuning door secretaris	6.458	
Overig	1.321	
Reiskosten	1.240	
Totaal	39.178	

Het budget is onderschreden met € 5.822,-.